

سرمقاله

نفت و دموکراسی

■ **محمد هدایتی**

تاریخ معاصر خاورمیانه، تاریخ اقتصاد سیاسی وابسته به نفت و انرژی های فسیلی هم بوده است. درباره نفت بسیار نوشته اند و مشخصا درباره تاثیرش بر ساختار سیاسی و اقتصادی کشورها. تاریخ نفت، تاریخ تشکیل حکومت ها و البته فروپاشی آن ها هم هست. بدون مطالعه مکانیسم های اثرگذاری نفت بر اقتصاد و سیاست، نمی توان فهمی عمیق از آنچه بر خاورمیانه رفته است داشت. هرچند همواره باید درباره میزان تاثیرگذاری عامل نفت محتاطا بود و همه چیز را به نفت و اقتصاد نفتی تقلیل نداد.

در بررسی اقتصادی نفتی،عموما از این گفته می شود که انرژی ها و منابع طبیعی به ساختارهای سیاسی متصلب منجر شده اند و مانع از بروز سیاست های دموکراتیک شده اند. اما پیچیدگی امر بیش از این است. برای نمونه تیموتی میچل در کتاب «دموکراسی کرنی»، به پرسش دیرین رابطه بین انرژی و دموکراسی می پردازد. انرژی های فسیلی غالبا خصم دموکراسی خوانده شده اند، به ویژه در خاورمیانه. اما همیشه اینگونه نبوده است. برای مثال او بخش عمده ای از سیاست توده ای و معطوف به دموکراسی در اروپا را ناشی از اثرگذاری زغال سنگ و نیروی کار وابسته به آن می داند. یعنی این انرژی مقاوم دموکراسی بوده است. می دانیم که در یک دوره تاریخی بخش عمده ای از نیروی کار، به ویژه در انگلستان و اروپای غربی در معادن زغال سنگ کار می کردند و آن ها پویاترین جنبش های کارگری را رقم زدند. میشل می گوشد مسئله ماهیت و نوع سوخت را برجسته کند، از تفاوت های ماهوی زغال سنگ و نفت می گوید و اینکه این تفاوت ها به ویژه در زمینه تولید و نقل و انتقال، چگونه پیامدهای متفاوتی در زمینه سیاست توده ای و دموکراسی خواهی به وجود می آورند. او به مسئله کشف نفت در خاورمیانه و سیاست های شرکت های بزرگ نفتی می پردازد. برای مثال نشان می دهد که مدت ها پیش از بهره برداری نفت در مسجد سلیمان، شرکت های نفتی از منابع عظیم آن مطلع بودند اما به خاطر اینکه توزیع نفت در سطح جهانی را در کنترل داشته باشند یا اینکه مانع از کاهش قیمت نفت شوند، گماکان به عملیات بی معنای کشف ادامه می داند. یا اینکه بعدها در حالیکه کیفیت و میزان نفت کرکوک بیشتر بود، به خاطر مقابله با آلمان بر نفت ایران متمرکز شدند و سیاست منطقه شان را بر روی آن بنا نهادند.

بهرحال مسئله این است که نباید در دام جبرگرایی افتاد؛ به این معنا که نفت را ضرورتا عاملی ضد دموکراسی معرفی کنیم. مسئله این است که در هر کشور عامل نفت، یا دیگر انرژی ها و منابع طبیعی، چگونه با دیگر ویژگی های آن کشور مزوج شده است و چه ساخت اقتصادی و سیاسی را فراهم آورده است. اما در این تردیدی نیست که به ویژه در خاورمیانه، نفت از مهم ترین عوامل تعیین کننده سرنوشت کشورها، و مشخصا وضعیت دموکراسی در آن ها بوده است.

دیدگاه

وزیر بهداشت:

وزارت بهداشت را بدون واکسن کرونا تحویل گرفتیم

وزیر بهداشت با اشاره به تلاش های دولت سیزدهم برای تامین واکسن کرونا، گفت: وقتی ما وزارت بهداشت را تحویل گرفتیم، هیچ واکسنی برای تزریق نبود. بهرام عین اللهی، در نشست صمیمانه با خبرنگاران حوزه سلامت، به ارائه گزارشی از وضعیت حوزه سلامت کشور پرداخت.

وی در ابتدا با اشاره به نقش رسانه‌ها در کنترل بیماری کرونا، اظهار داشت: حرکت خبرنگاران یک حرکت زنبی است. من شاهد بودم که خبرنگاران در ایام کرونا لحظه به لحظه اتفاقات کرونا را گزارش می‌کردند و هشدارهای لازم را می‌دادند.

عین‌اللهی با عنوان این مطلب که زحمات خبرنگاران باعث آگاهی در جامعه شد، افزود: این تلاش‌ها نقطه عطفی در تاریخ کشور ایجاد کرد.

وی گفت: در جهان امروز هججه‌های وسیع از سوی رسانه‌ها علیه جمهوری اسلامی وجود دارد و در این فضا خبرنگاران باید رسالت خود را انجام دهند.

وزیر بهداشت، در ادامه به پاندمی کرونا در کشور اشاره کرد و افزود: کرونا در چند مقطع قابل روایت است. روزهای ابتدایی که از ماسک و دستکش خبری نبود. بعد نوبت واکسن رسید که ایران در حلقه کوکوس قرار گرفت اما متأسفانه قراردادهای را اجرا نکردند.

وی گفت: در دولت سیزدهم وقتی شروع به کار کردیم میزان واکسنیاسیون حدود ۱۸ میلیون دوز تزریق بود و مردم برای واکسن به کشورهای اطراف می‌رفتند.

وزیر بهداشت افزود: وقتی ما وزارت بهداشت را تحویل گرفتیم هیچ واکسنی برای تزریق نبود. بنابراین، به سرعت وارد عمل شدیم و توانستیم مقدار زیادی واکسن وارد کنیم. به طوری که در هفته پیش از ۸ میلیون دوز واکسن کرونا در کشور تزریق می‌شد.

وی با اشاره به اهمیت واکسنیاسیون در مقابله با کرونا، گفت: تا الان ۱۴۳ هزار مرگ و میر ناشی از کرونا در کشور داشته ایم، اما، باید بدانید که تا شروع واکسنیاسیون ۱۲۲ هزار نفر فوتی موافقی است که تااول‌ها شکافته شود و هزار فوتی داشته ایم. یعنی، واکسنیاسیون باعث کاهش مرگ‌های کرونایی شده است.

عین اللهی با اشاره به ذخیره ۵۰ میلیون دوز واکسن کرونا، افزود: فعلا نیازی به خرید واکسن‌های تولید داخل نیست، اما می‌توانیم برای صادرات آنها اقدام کنیم.

وزیر بهداشت در خصوص وضعیت آبله میمونی و برنامه ایران برای استفاده از واکسن علیه این بیماری، تصریح کرد: بیماری آبله میمونی مانند کرونا نیست. شیوع آبله میمونی به صورت تک گیر است و خوشبختانه همه‌گیری نداشته و حدود ۴۶ هزار نفر در دنیا مبتلا شده‌اند. واگیری این بیماری بیشتر مواقعی است که تااول‌ها شکافته شود و باعث انتقال ویروس شود. در کشور ما فعلاً تنها یک مورد مبتلا گزارش شده است، البته با توجه به مسافرت‌ها این امکان وجود دارد که بازمه ابتلاء صورت گیرد اما نگرانی زیادی از آن نداریم. اگر همه‌گیری که تااول‌ها بیماری زیاد شود امکان واکسنیاسیون وجود دارد و می‌شود واکسنی تولید شود اما فعلا ضرورتی ندارد و تمرکز ما بر پیشگیری و آموزش است.

دیدگاه

توضیحات میرکاظمی درباره برای بازگشت قیمت‌ها به شهریور سال ۱۴۰۰:

برای بازگشت قیمت، یا یارانه اضافه شود یا مردم هزینه را بپردازند

رئیس سازمان برنامه و بودجه گفت: وقتی ما می‌گوییم بازگردیم به شهریور ۱۴۰۰، یا باید بپذیریم هزینه‌اش را مردم بدهند یا باید یارانه‌شان را اضافه کنیم. مسعود میرکاظمی درباره بلاتکلیفی لایحه دولت درخصوص حذف بند مربوط به بازگشت قیمت‌ها به شهریور سال ۱۴۰۰ گفت: چند دوره افزایش قیمت جهانی داشتیم؛ نخست اوایل سال ۱۴۰۰ و در زمان دولت دوازدهم. بود این دولت ۸ میلیارد در بودجه برای واردات کالای اساسی و نهاده دیده بود که این ۸ میلیارد به دلیل افزایش قیمت‌های نیمه اول سال جولایکو نبود.

رئیس سازمان برنامه و بودجه ادامه داد: نیمه دوم سال باز یک افزایش قیمت داشتیم. هنگامی که بودجه بسته شد، اتفاقات روسیه و اوکراین نبود و جهش سوم قیمت در بودجه دیده نشده بود. بنابراین وقتی ما می‌گوییم بازگردیم به شهریور ۱۴۰۰، یا باید بپذیریم هزینه‌اش را مردم بدهند یا باید یارانه‌شان را اضافه کنیم.
وقی تاکید کرد: اگر هر کدام را بپذیریم، دیگر نباید بگوییم قیمت‌ها به شهریور بازگرد بلکه آنچه که ملاک قرار می‌گیرد، ماه و زمانی است که بودجه بسته شده؛ زیرا بودجه با کسری بسته شده است. اگر مجلس شورای اسلامی نمی‌پذیرد، باید یارانه‌اش را مشخص کنیم و ان‌شالله یارانه بیشتری را بتوانیم تخصیص دهیم ما امروز لایحه اصلاح یارانه را به مجلس نفرستاده‌ایم برای اینکه این مسئله روشن شود.

یادداشت

■ **سید جلال فیاضی**

سرانجام مارا تن پنج ماهه اصلاح افزایش

حقوق غیر حداقل بگیران تامین اجتماعی به خط پایان رسید و مصوبه شورای عالی کار از سوی سرپرست وزارت رفاه برای اجرا ابلاغ شد. مستعمری کارگران بازنشسته تحت پوشش تامین اجتماعی بر اساس مواد ۹۶ و ۱۱۱ تامین اجتماعي ؛ براساس مصوبه شورای عالی کار پس از تأیید هیات وزیران همه ساله افزایش می یابد. اما امسال دولت میزان افزایش حداقل بگیران را می مطابق مصوبه شورای عالی کار تأیید کرد ولی برای سایر سطوح ۱۰ درصد افزایش را تصویب نمود که مورد اعتراض بازنشستگان و تشکل های

روزنامه صبح ایران

WWW.EMTIAZDAILY.IR

امتیاز

یکشنبه ۳۰ مرداد ۱۴۰۱ / شماره ۱۳۵۰۱ / صفحه ۸ / ۵۰۰۰ تومان

۲۰ ر رئیس دانشگاه یک‌شنبه عوض شدند؛

تغییرات اتوبوسی در وزارت علوم!

«امتیاز» در مورد رهاورد دیپلماسی انرژی دولت سیزدهم گزارش می‌دهد؛

تخت گاز نفتی در دوران تحریم

توضیحات میرکاظمی درباره برای بازگشت قیمت‌ها به شهریور سال ۱۴۰۰:

برای بازگشت قیمت، یا یارانه اضافه شود یا مردم هزینه را بپردازند

مدیرکل دفتر نظارت بر عرضه و نمایش فیلم؛

حضور «تفریق» در جشنواره‌های خارجی بلامانع است

مدیرکل دفتر نظارت بر عرضه و نمایش فیلم سازمان سینمایی از بلامانع بودن حضور فیلم سینمایی «تفریق» به کارگردانی مانی حقیقی در جشنواره‌های خارجی خبر داد.
به گزارش امتیاز؛ روح الله سهرابی با بیان این مطلب افزود: حرکت بر مدار قانون به نفع سینماگران است و از حواشی احتمالی که ممکن است دامن آثار یا صاحبان آثار را بگیرد، جلوگیری می‌کند.

وی افزود: بر اساس اطلاعات موجود درباره حضور فیلم‌ها در جشنواره‌های بین المللی، پس از اعلام رسمی سازمان سینمایی مبنی بر اخذ مجوزهای لازم برای هرگونه نمایش در خارج از کشور، اکثریت قریب به اتفاق صاحبان آثار نسبت به تبعیت از قوانین و مقررات نمایش فیلم در خارج از کشور احترام قائلند و هرگونه حضور در جشنواره‌ها یا اکران عمومی در خارج از کشور را منوط به اخذ مجوزهای لازم می‌دانند که این خود جای تقدیر از فیلمسازان و دست اندرکاران تهیه و تولید فیلم‌ها دارد.

مدیرکل دفتر نظارت بر عرضه و نمایش فیلم با اشاره به حضور فیلم سینمایی «تفریق» در جشنواره‌های خارجی عنوان کرد: این فیلم نیز از این امر مستثنی نبوده و طی چند ماه اخیر نسبت به درخواست صدور پروانه نمایش اقدام کرده و در تعاملی دوسویه با سازمان

سینمایی، همکاری کامل داشته است.

وی ادامه داد: از نظر این اداره کل، حضور فیلم «تفریق» در جشنواره‌های خارجی بلامانع است و مطابق با مقررات و آیین نامه‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌تواند بدون دخنده در خارج از کشور به نمایش گذاشته شود.

معاون وزیر اقتصاد خبر داد؛

کاهش ۳۲ درصدی درآمد سرانه مردم آغاز به کار کالابری از مهرماه

۳

دبیر کل ستاد مبارزه با مواد مخدر؛

روند کاهش سن اعتیاد، متوقف شده است

۲

در نشست مشترک خزاعی با

رئیس دانشگاه دولتی مسکو صورت گرفت؛

امضای سند همکاری سازمان سینمایی و دانشگاه دولتی مسکو

۷

۷چهره سینمایی

داور سومین رویداد

فیلم کوتاه عاشورایی

«تصویر دهم»

۸

دلار ۱۰ هزار تومان می‌شود؟

درصد تغییر نرخ ارز پس از توافق وین

یک کارشناس اقتصادی گفت: ارز ۱۰ هزار تومانی یک آرزو است و در صورتی که برجام پذیرفته نشود، وضعیت وختشاک خواهد شد؛ به خصوص با سیاست‌های نابخردانه‌ای که دولت در یک سال گذشته داشته است.مهدی پازوکی در کلاب‌هاوس با موضوع «بازارها و برجام؛ بازارها به کدام سو می‌روند؟» اظهار داشت: بنده بعید می دانم اگر سفارت آمریکا در تهران نیز باز شود، قیمت دلار به زیر عدد ۲۳ تا ۲۴ هزار تومان بیاید؛ قیمت ارز در بازار ارز به وسیله عرضه و تقاضا ارز تعیین می‌شود. وی افزود: وزیر نفت در برنامه هفتم ۲۰۰ میلیارد دلار قرار است سرمایه‌گذاری در بخش بالادستی صنعت نفت ایران کند و رقیی از آن به صندوق توسعه ملی می رود که به خصولتی‌ها وام می‌دهد. این کارشناس اقتصادی تصریح کرد: اینها واقعبیت‌هایی از اقتصاد ایران است و در نتیجه ارز ۱۰ هزار تومانی یک آرزو است و در صورتی که برجام پذیرفته نشود وضعیت وحشتناک خواهد شد؛ به خصوص با سیاست‌های نابخردانه‌ای که دولت در یک سال گذشته داشته است. پازوکی عنوان کرد: تصمیمات نابخردانه تادل را در بازار ایران به هم زده است. هر کجا می روید قیمت‌ها فراینده افزایش پیدا کرده و عامل بیکاری شده است. وی متذکر شد: دولت برنامه‌ای ندارد و استراتژی آن مشخص نیست و یک سال و ۱۰ روز از روی کار آمدن این دولت گذشته است و سیاست‌های کلی برنامه هفتم را در نیاورده‌اند و برای این‌که بخواهیم برسیم به اهدافمان، باید وضع موجود را برای رسیدن به کمال مطلوب بررسی کنیم.

تشکر بازنشستگان از قانون‌مداری مجلس و دولت

وابسته به سازمان تامین اجتماعی_ که قطعاً بزرگترین بنگاه اقتصادی کشور بادهما شرکت بزرگ برای تامین منابع پایدارین سازمان است_ را از نظر دور داشت.
امتیاز که از آغاز بروز این چالش به عنوان رسانه‌ای پیشتاز به دفاع ازحقوق بازنشستگان و ضرورت اجرای قانون پرداخت. ضمن تشکر از قانونمداری مجلس و دولت به ویژه اقدام ارزشمند رئیس محترم مجلس و تأکیدات مکرر رئیس جمهور محترم و پیگیریهای تشکل‌های صنفی بازنشستگان، این روند را به عنوان الگوی مطالبه‌گری قانونی و اهمیت نقش رسانه و افکار عمومی دانسته و همگان را به حرکت در مسیر قانون برای مطالبه درخواست های قانونی خود فرا می خواند.

آنچه دراین چند ماه گذشت اگرچه نگرانی و اضطراب قریب به دو میلیون بازنشسته و خانواده‌های آنها را در شرایط نامطلوب معیشتی در پی داشت ،اما نتیجه شیرین پیگیری ها نشان داد که هم ارکان نظام یاریند به قانون هستند و هم مطالبه قانونمند در ساختار جمهوری اسلامی می تواند به اجرای قانون منجر شود و همگان به قانون تمکین می کنند.

براساس دیدگاه های مسئولین وزارت کار و سازمان تامین اجتماعی یکی از دلایل تاخیر در ابلاغ این مصوبه رامی توان تامین منابع و توجه به درآمدهای پایدار دانست که به نظر می‌رسد تمکین به قانون خود گامی در جهت پایداری درآمدهای بزرگترین صندوق بیمه کشور باشد.

اما نمی توان نحوه مدیریت هلدینگ شستا

مجلس به دولت، هیات وزیران با تأکید رئیس جمهور نسبت برضرورت رسیدگی به مطالبات بازنشستگان، اختیارات خود را به وزاری عضو و بر بررسی و اتخاذ قانون دانسته و مراتب را به هیئت تطبیق قوانین مجلس ارجاع دادند. این هیئت نیز مغایرت مصوبه دولت با قوانین را اعلام و منتظر پاسخ دولت شد. پس از مهلت مقرر و بررسی توضیحات دولت، هیئت تطبیق برای قبلی خود پافشاری کرد.اقدام شجاعانه و قانونمدارانه رئیس محترم مجلس شورای اسلامی برای ابلاغ رسمی عدم تطبیق مصوبه دولت برآمده ۹۶ قانون تامین اجتماعی را می توان قله روند پابیندی ارکان نظام به قانون دانست.

پس از ابلاغ مصوبه هیئت تطبیق توسط رئیس

صنفی آنان قرار گرفت .

پس از آن مجلس شورای اسلامی به ویژه دو کمیسیون اقتصادی و اجتماعی این مصوبه را بر بررسی و اتخاذ قانون دانسته و مراتب را به هیئت تطبیق قوانین مجلس ارجاع دادند. این هیئت نیز مغایرت مصوبه دولت با قوانین را اعلام و منتظر پاسخ دولت شد. پس از مهلت مقرر و بررسی توضیحات دولت، هیئت تطبیق برای قبلی خود پافشاری کرد.اقدام شجاعانه و قانونمدارانه رئیس محترم مجلس شورای اسلامی برای ابلاغ رسمی عدم تطبیق مصوبه دولت برآمده ۹۶ قانون تامین اجتماعی را می توان قله روند پابیندی ارکان نظام به قانون دانست.

پس از ابلاغ مصوبه هیئت تطبیق توسط رئیس